

โครงการกฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ โดย สถาบันพระปกเกล้า

กิจกรรมประกวดสื่อ “เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิทธิชุมชน (Young & Smart Citizen)”

1. หลักการและเหตุผล

ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศและถือเป็นกฎหมายที่มีผลต่อการรับรองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน นั่นคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหลักการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้รับการบัญญัติขึ้นเป็นครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และภายใต้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 มาตรา 133 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2556 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2564 ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนไว้ โดยกำหนดให้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ

บ่อเกิดของแนวความคิดที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเริ่มต้นจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิและมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงในการริเริ่มเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งเป็นการยกระดับการเมืองภาคพลเมืองให้ คู่ขนานไปกับการเมืองภาคตัวแทน กล่าวอีกนัยได้ว่าการปฏิรูปโครงสร้างการเมืองและอำนาจรัฐไปสู่ “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” (Participatory Democracy) ที่ประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยมีบทบาทในการกำหนดคติกาสังคมเพิ่มมากยิ่งขึ้น สถาบันพระปกเกล้าจึงได้ดำเนินการโครงการกฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ (โครงการหลัก) นอกจากนี้ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 43(2) ยังได้บัญญัติรับรองสิทธิของปวงชนชาวไทยในการการบำรุง รักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการกฎหมายหลัก

ในการส่งเสริมการตระหนักรู้ถึงสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เยาวชนพึงตระหนัก อีกทั้งยังถือเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ “กฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ” กล่าวคือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อมาตรฐานชีวิตที่ดีของประชาชน หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญคือ การจัดการขยะชุมชน ประกอบกับเพื่อเป็นการเผยแพร่ รมรณรงค์ให้ประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักรู้ถึงสิทธิของตนเพื่อการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายภาคประชาชน จึงได้มีการจัดทำโครงการ “เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิทธิชุมชน” อันเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจในสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะพลเมืองให้ได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเพื่อดำรงตนเป็นพลเมืองอันทรงคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และยังเป็นโครงการที่เสริมสร้างให้มีการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะมีส่วนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการของ

โครงการ “กฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ” ให้ไปสู่ประชาชนผ่านสื่อภาพนิ่ง โดยเนื้อหาของโครงการนี้ มุ่งส่งเสริมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ใส่ใจในสิทธิและหน้าที่ของตนตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมในภาพรวม กล่าวคือ การจัดทำสื่อโฆษณาเพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ อีกทั้งยังเป็นการรณรงค์ให้บุคคลใกล้ชิดและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองแห่งรัฐ

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในการจัดทำโครงการ “เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิทธิชุมชน” เพื่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจวิถีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมมากยิ่งขึ้น โครงการดังกล่าวนี้จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายวิชาการระหว่างสถาบันพระปกเกล้าและสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอันจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของประชาชน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ซึ่งหากคนรุ่นใหม่ตระหนักถึงการสิทธิของตนเองและส่งเสริมให้บุคคลรอบข้าง ตลอดจนชุมชนรอบตัวได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” จะมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ประชาชนได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาสู่กระบวนการการเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นอันจะมีส่วนช่วยในการประหยัดงบประมาณในอนาคตสำหรับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนโดยส่วนรวม

2. เพื่อเป็นการส่งเสริมการและยกระดับมาตรฐานความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิทธิที่เกี่ยวกับการบำรุง รักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งหากเยาวชนรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืนนี้จะมีส่วนช่วยในการประหยัดงบประมาณในการฟื้นคืนและรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมอันยั่งยืนของประเทศ และทำให้ประเทศไทยยังคงมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์สืบไปอันจะนำมาสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

3. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม อีกทั้งยังมีส่วนช่วยให้เยาวชนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในการสื่อสารกับบุคคลทั่วไป หรือการสื่อสารในที่สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งถือเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อันจะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างศักยภาพในการสื่อสารในระดับที่หลากหลายและในสถานการณ์ที่แตกต่างไป

3. กิจกรรมและการดำเนินการ

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหลัก คือ โครงการ “กฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ” โดยกิจกรรมหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการและการสร้างการตระหนักรู้ถึงสิทธิของประชาชนในการเสนอร่างกฎหมายภาคประชาชนในวงกว้าง จึงได้จัดกิจกรรมการเผยแพร่โครงการนี้โดยอาศัย “เยาวชนคนรุ่นใหม่” เพื่อเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ไปสู่ครอบครัวและชุมชนโดยรอบ จึงได้จัดโครงการ “เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิทธิชุมชน” ขึ้น

ลักษณะของกิจกรรมจะกำหนดให้เยาวชน คือ นิสิต นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศได้แสดงทักษะ ความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์สื่อเพื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ทราบถึงสิทธิของตนเองในการมีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายภาคประชาชน ตลอดจนความสำคัญของการบริหารจัดการขยะเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี นิสิต นักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการสามารถที่จะออกแบบสร้างสรรค์สื่อและคัดเลือกผลงานโดยผู้บริหารสถาบันพระปกเกล้าร่วมกับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการนับคะแนนจากผลการโหวตจากสื่อโซเชียลภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดไว้ โดยได้กำหนดแผนการดำเนินการไว้ดังนี้

ลำดับ	แผนกำหนดการ	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
1	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รับสมัครโครงการ วันที่ 1 มี.ค. – 30 เม.ย. 69				
2	กำหนดส่งผลงานการประกวด ภายในวันที่ 30 เม.ย. 69				
3	คณะกรรมการพิจารณาตัดสินผลงาน ภายในวันที่ 31 พ.ค. 69				
4	ประกาศผลการประกวด ภายในวันที่ 15 มิ.ย. 69				
5	พิธีมอบรางวัล ภายในวันที่ 30 มิ.ย. 69				

4. กลุ่มเป้าหมายและคุณสมบัติผู้ส่งผลงานประกวด

- 4.1 เป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาของทั้งภาครัฐและเอกชนโดยไม่จำกัดสาขาวิชา
- 4.2 ทีมที่เข้าแข่งขันประกอบด้วยสมาชิก 2-3 คน โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุมทีม 1 คน
- 4.3 ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเกิดจากแนวความคิดของตนเองและไม่เป็นการคัดลอก ลอกเลียน ผลงานของผู้อื่น โดยสามารถเลือกจากหมวดใดหมวดหนึ่งที่ได้กำหนดไว้
- 4.4 แต่ละทีมสามารถส่งผลงานเข้าร่วมกิจกรรมได้มากกว่า 1 หมวดของหัวข้อสื่อการประกวด
- 4.5 ผลงานทุกชิ้นที่ส่งเข้าร่วมโครงการถือเป็นลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า โดยสถาบันพระปกเกล้าสามารถนำเอาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หรือจัดแสดงได้และไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เข้าร่วมโครงการในการนำเอางานดังกล่าวไปใช้เพื่อจัดทำ Portfolio ของตนเอง

5. รูปแบบสื่อที่ส่งเข้าประกวด

สื่อสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ (Posters) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ขนาด A4 ไฟล์ JPG หรือ PNG ความละเอียดของภาพ 300 PPI ที่ออกแบบมาเพื่อดึงดูดความสนใจจากการมองเห็นได้ในระยะไกล ใช้สำหรับบริการประชาสัมพันธ์และโฆษณาในพื้นที่สาธารณะ เหมาะสำหรับการดึงดูดความสนใจจากคนเป็นจำนวนมาก

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่องค์ความรู้และโครงการกฎหมายภาคประชาชนว่าด้วยการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ (โครงการหลัก) ซึ่งโครงการ Young & Smart Citizen นี้จะช่วยให้มีการสะท้อนผลการดำเนินการ (Impact) ของโครงการหลักได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีการเข้าถึงกลุ่มคนมากยิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่เข้าใจ และใส่ใจในสิทธิของตนเองมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะสิทธิทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. เป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันพระปกเกล้าให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและเป็นการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของสถาบันพระปกเกล้าและเครือข่ายวิชาการ
